

EWA OBAŁA*

Wydawnictwa współczesnego ruchu absolwenckiego (na przykładzie „Asnykowca”)

Lata spędzone w szkole czy uczelni absolwenci wspominają najczęściej z sentymentem, przypominają sobie swoje zmagania z nauką, postacie nauczycieli, zawiązane przyjaźnie z kolegami z ławy szkolnej oraz klimat i znaczenie ukończonej szkoły są wartościami, których się nie zapomina. O zachowanie tradycji i kontakt z absolwentami często dba placówka szkolna, ale także wokół dawnej szkoły skupiają się byli uczniowie i owocuje to wieloma inicjatywami w postaci spotkań, zjazdów koleżeńskich, organizacji stowarzyszeń absolwenckich czy publikacji. W każdym mieście w Polsce można znaleźć tego typu przykłady. Te najbardziej prężne i zaangażowane grupy absolwentów, rozwijając swoją działalność, przyczyniają się m.in. do narodzin periodyków; w niektórych przypadkach są to jednodniówki z okazji jubileuszu, w innych – monografie szkół, a jeszcze w innych – czasopisma. Niejednokrotnie bywało, że wydawnictwa takie miały krótki żywot, pomimo że redaktorzy mieli zamiar wydawać je regularnie. Ważne jest jednak, że zaistniały, gdyż środowiska absolwenckie, dumne z przynależności do grona byłych uczniów, pragnęły poprzez słowo pisane utrzymać kontakt ze szkołą i dawnymi kolegami. W ten sposób w periodykach tych dawni uczniowie próbowali uwiecznić lub przekazać innym relacje ze spotkań i zjazdów oraz przedstawić działalność stowarzyszenia, wspominali lata spędzone w szkole, opisywali bliskich sercu pedagogów i kolegów lub przypominali sylwetki wybitnych absolwentów, którzy przynieśli chlubę swoimi dokonaniem, zasługami czy pozycją zawodową lub społeczną.

---

* Mgr, Książnica Pedagogiczna im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu, 62-800 Kalisz, ul. Południowa 62.

Fot. 1. Okładki czasopism absolwenczych

Źródło: ze zbiorów Biblioteki Narodowej i Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego

Wśród periodyków stanowiących prasowy organ stowarzyszeń absolwenczych, które pojawiły się w ostatnich latach w naszym kraju, można wymienić przykładowo: „Rawskie Pokolenia: biuletyn Stowarzyszenia Wychowanków Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Rawie Mazowieckiej”¹, „Kronikę Stowarzyszenia Marynkarzy” Stowarzyszenia Wychowanków i Przyjaciół Gimnazjum i Liceum św. Marii Magdaleny z Poznania², „Informator: kwartalnik Stowarzyszenia Wychowanków VIII LO i Miejskiego Gimnazjum Żeńskiego w Katowicach”³ oraz czasopisma wydawane przez absolwentów wyższych uczelni np.: „Informator: Stowarzyszenia Wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej im. S. Staszica” w Krakowie⁴, „Absolwent: miesięcznik Stowarzy-

¹ „Rawskie Pokolenia: biuletyn Stowarzyszenia Wychowanków Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Rawie Mazowieckiej” 2011, nr 1. Biuletyn ukazał się pod redakcją E. Walczuk w 10. rocznicę utworzenia stowarzyszenia absolwentów w 2011 r. Redaktorzy mieli zamiar wydawać go regularnie w cyklu rocznym i relacjonować w nim działalność organizacji i jego członków oraz zamieszczać biografie wychowanków i nauczycieli, przypominać historię szkolnictwa i oświaty ziemi rawskiej. Pismo miało stać się platformą łączącą wszystkich członków i sympatyków stowarzyszenia. Wyszło nakładem Stowarzyszenia, wydawcą była Fundacja Kultury i Biznesu w Łodzi.

² „Kronika Stowarzyszenia Marynkarzy” 1996, nr 1. Jej redaktorami byli E. Cofta, K. Liman. Po wydawanych raz w roku Jednodniówkach (było ich sześć), Stowarzyszenie Wychowanków i Przyjaciół Gimnazjum i Liceum św. Marii Magdaleny w Poznaniu wydało pierwszy numer „Kroniki” w 1996 r., kolejny numer pod red. E. Cofta ukazał się w 1997 r. Periodyk drukowała „Drukarnia Poznańska” w formacie 29 cm. Zawierał wiele ciekawych informacji, począwszy od działalności organizacji po materiały biograficzne i wspomnieniowe.

³ „Informator: kwartalnik Stowarzyszenia Wychowanków VIII LO i Miejskiego Gimnazjum Żeńskiego w Katowicach” 1997, nr 37, red. E. Świdziński, J. Plata, J. Szopa, B. Latka. Kwartalnik wydawany od stycznia 1988 r. do chwili obecnej (2014 r.) przez stowarzyszenie absolwentów. Przykładowo nr 37 z 1997 r. to 6-stronnicowa broszurka bez okładki o formacie 30 cm, która ukazała się w 300 egz. Prezentowane są w niej felietony wspomnieniowe, działalność społeczna w szkole i w humorystyczny sposób przedstawiony zespół redakcyjny. *Informator* nr 2 (98) z 2012, red. T. Bratek, W. Kwapis, D. Noras, J. Szopa, E. Świdziński, T. Zajęc, oprócz felietonów wspomnieniowych i historycznych, skierowany jest do maturzystów kończących szkołę. Posiada czarno-białe zdjęcia, ma 12 stron i podobny wygląd do poprzednich edycji.

⁴ „Informator: Stowarzyszenia Wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej im. S. Staszica” z Krakowa wydawany przez Stowarzyszenie od 1983 (z przerwą) do 2009 r., drukowany przez Drukarnię „Roma-Pol” z Krakowa, mający format 23 cm. Jego treść miała utrzymywać w pamięci losy organizacji, wychowanków oraz ludzi, którzy dbali o jej rozwój i poświęcali temu zadaniu własny czas

szenia Absolwentów i Przyjaciół Uniwersytetu Łódzkiego”⁵, „Absolwent: biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika” w Toruniu⁶ czy „Absolwent: kwartalnik Stowarzyszenia Absolwentów Wyższej Szkoły Handlu Morskiego, Wyższej Szkoły Ekonomicznej i Wydziałów Ekonomicznych Uniwersytetu Gdańskiego” w Sopocie⁷. Wiele z tych czasopism nie miało szansy przetrwać z powodu trudności finansowych lub innych okoliczności. Wszystkie jednak są przykładem działania ruchu społecznego, który zaznaczył się lub dalej rozwija w dawnych progach szkoły lub uczelni.

Wzorowym przykładem współczesnego wydawnictwa ruchu absolwenckiego jest kaliskie czasopismo „Asnykowiec: biuletyn Stowarzyszenia Wychowanków Gimnazjum i Liceum im. Adama Asnyka w Kaliszu”. Biuletyn ten wychodzi w cyklu rocznym i od chwili ukazania się jest coraz doskonalszy w swojej formie i treści. Wnosi wiele ciekawych wątków z życia szkoły i miasta, wyrobił sobie renomę wśród czytelników, a jego kolejne edycje są oczekiwane przez członków stowarzyszenia, sympatyków, miłośników historii i mieszkańców miasta Kalisza. Jego wydawcą od 1995 r. jest Stowarzyszenie Wychowanków Gimnazjum i Liceum im. Adama Asnyka w Kaliszu, zaś rocznik ukazuje się pod redakcją Adama Borowiaka. Do chwili obecnej ukazało się 19 numerów tego zajmującego czasopisma.

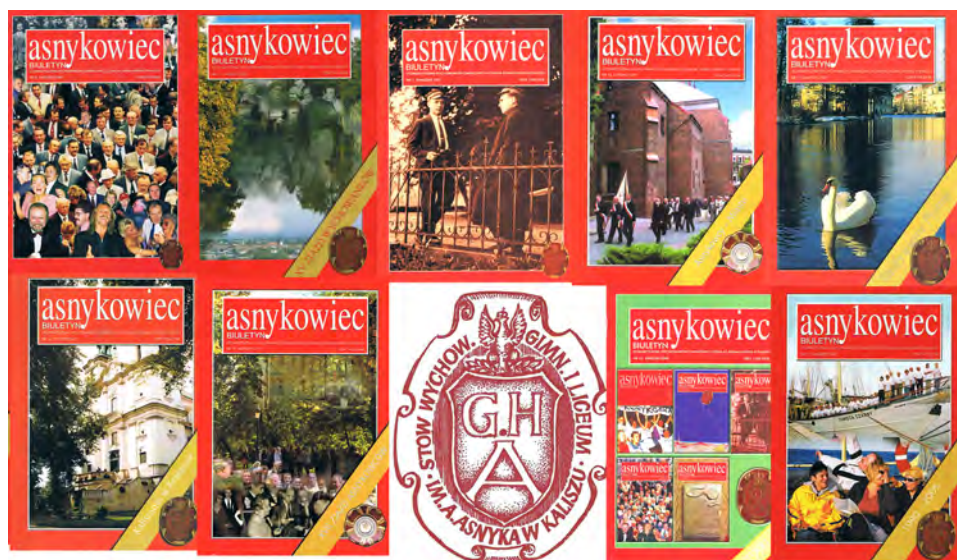
---

i osobiste zaangażowanie. Numer z 2009 r. o objętości 157 stron wydano po dłuższej przerwie, gdyż periodyk chciano zastąpić pismem uczelnianym pod tytułem „Vivat Akademia”, wydawanym przez Rektora i Stowarzyszenie Wychowanków, jednak praktyka wykazała, że wydawnictwa te nie mogły się wzajemnie zastąpić.

⁵ „Absolwent: miesięcznik Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Uniwersytetu Łódzkiego”, ukazujący się od 1996 r. w wielkości 29 cm i drukowany przez „Drukarnię Prasową SA” w Łodzi z kolorowymi zdjęciami. W nr 4(1) 1996 r., przew. rady programowej periodyku był J. Gładyszewski, red. naczelny M. Sułkowska, a wydrukowany został w 3. rocznicę podpisania statutu Stowarzyszenia. Szpalty miesięcznika były otwarte dla absolwentów Stowarzyszenia, studentów, przyjaciół i sympatyków związanych z uczelnią. Numer 11 (6) 1996 r. został wydany w podobnej szacie graficznej o podobnym charakterze i treści.

⁶ „Absolwent: biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika”. Wydawany raz w roku od początku zawiązania Stowarzyszenia w Toruniu (od października 1995 do chwili obecnej – ostatni nr 2013), o formacie 30 cm, z kolorowymi fotografiami. Wspierany finansowo przez uczelnię, ukazuje się dzięki społecznemu zaangażowaniu zespołu redakcyjnego. Zadaniem biuletynu jest integrowanie absolwentów i tworzenie więzi między nimi oraz promowanie tradycji i osiągnięć UMK. Przykładowo nr 6, 2001, red. J. Bełkot, drukowany w „Zakładzie Poligrafii UMK”; nr 14, 2009, red. prowadzący W. Streich oraz I. Walczyk i A. Dauksza-Wiśniewska, drukowany w „Expol” we Włocławku.

⁷ „Absolwent: kwartalnik Stowarzyszenia Absolwentów WSHM, WSE i Wydz. Ekonom. Uniwersytetu Gdańskiego”. Numer 1. wydany w styczniu 2006 r., o formacie 30 cm, drukowany przez „Zakład Poligrafii Fundacji Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego” w Sopocie. Zespół redakcyjny to: L. Zawiaślak (prezes Stowarzyszenia) i E. Czerniewski. Kwartalnik przeznaczony dla absolwentów i sympatyków, wydawany by ożywić wspomnienia sopockich absolwentów oraz by przedstawić działalność Stowarzyszenia. Ostatni numer 12. z października 2008 r. o podobnym kształcie z tym samym redaktorem, zmianom ulegali tylko redaktorzy prowadzący: nr 2 – B. Mitręga, nr 3/4 – B. i A. Mitręga, nr 5, 6, 7/8, 9/10, 11, 12 – E. Przybylska.

Fot. 2. Okładki czasopisma „Asnykowiec”

Źródło: ze zbiorów Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu, w środku znak graficzny wydawcy – Stowarzyszenia Wychowanków Gimnazjum i Liceum im. Adama Asnyka

Twórcy periodyku to „Asnykowcy”, wychowankowie I Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Asnyka, dumni z najstarszej placówki edukacyjnej w Kaliszu. Jej korzenie sięgają czasów Mieszka III Starego, który przyczynił się do powołania szkoły kolegiackiej, przekształconej później w kolegium arcybiskupów gnieźnieńskich⁸. Kaliska placówka oświatowa poprzez kolejne reformy i przekształcenia (m.in. etapem w jej dziejach jest inkorporacja kolegium arcybiskupiego w struktury kaliskiego kolegium jezuitów) zachowywała ciągłość działania i tak w 1773 r., po przejęciu uczelni przez Komisję Edukacji Narodowej, kontynuowała działalność jako Szkoła Wyższa Kaliska. Mieściła się wtedy w kolegium pojezuickim, później przemianowana została na Szkołę Akademicką Okręgową, w 1807 r. przekształcona na Kaliskie Gimnazjum, a w 1812 r. na Szkołę Departamentową. Rok 1818 przyniósł zmiany w postaci budowy nowego gmachu szkolnego, który w 1819 r. oddany został do użytku i służy uczniom po dzień dzisiejszy. W 1923 r. gimnazjum upaństwowiono i nadano mu imię Adama Asnyka, obowiązujące do dzisiaj, *notabene* wychowanka tej szkoły. Po zakończeniu II wojny światowej wznowiono działalność placówki, a w 1948 r. nadano jej nazwę I Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Asnyka⁹.

⁸ Szkoła Kaliska. I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Asnyka w Kaliszu; nauczyciele i wychowankowie, red. K. Walczak, Kalisz 1998, s. 7.

⁹ K. Walczak, *Blisko i daleko. 20 lat Stowarzyszenia Wychowanków Gimnazjum i Liceum im. Adama Asnyka w Kaliszu*, „Asnykowiec” 2010, nr 18, s. 1–2.

Wielki wpływ na jakość kształcenia w tejże szkole miała kadra pedagogiczna, ale najcenniejszym dorobkiem, który był i jest świadectwem jej poziomu, pozostają uczniowie, dlatego warto przytoczyć chociaż kilka nazwisk jej wybitnych wychowanków: Adam Asnyk (1838–1897) – poeta; Cezary Biernacki (1827–1896) – pisarz, historyk, bibliofil; Adam Chodyński (1832–1902) – prawnik, historyk, dziennikarz; Sławomir Czerwiński (1885–1931) – pedagog, minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego¹⁰; Marian Leon Fulman (1866–1945) – biskup, pierwszy wielki kanclerz KUL; Józef Garliński (1913–2005) – pisarz, historyk, działacz emigracyjny; Agaton Giller (1831–1887) – dziennikarz, członek rządu narodowego w powstaniu styczniowym; Stefan Giller (1834–1918) – powieściopisarz, dramaturg, poeta, tłumacz, nauczyciel; Stanisław Iwankiewicz (1920–2012) – lekarz, rektor AM we Wrocławiu; Eligiusz Kor-Walczak (1913–2000) – literat, pisarz, działacz społeczny; Mieczysław Kościelniak (1912–1993) – malarz, grafik; Jerzy Kryszak (ur. 1950) – aktor; Henryk Melcer-Szczawiński (1869–1928) – kompozytor, pianista, dyrygent, nauczyciel; Alfons Parczewski (1849–1933) – prawnik, historyk, działacz polityczny, rektor Uniwersytetu w Wilnie; Tadeusz Pniewski (1914–1994) – lekarz, działacz, literat; Juliusz Ulrych (1888–1959) – polityk, pułkownik Wojska Polskiego; Krzysztof Walczak (ur. 1950) – prof. Uniwersytetu Wrocławskiego, dyrektor Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu i prezes Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk; Edward Wende (1936–2002) – prawnik, polityk; Stanisław Wojciechowski (1869–1953) – polityk, prezydent Rzeczypospolitej Polskiej; Jan Ptaszyn Wróblewski (ur. 1936) – muzyk jazzowy, kompozytor; Włodzimierz Wyganowski (1867 lub 1868–1932) – prawnik, polityk, minister sprawiedliwości¹¹.

Przy takich absolwentach i wokół takiej szkoły zawsze się coś działo. W tradycję weszły zjazdy szkolne organizowane w rozmaitych formach, co najmniej od 1879 r. Tych oficjalnych w progach szkoły było siedemnaście, a pierwszy z nich odbył się w 1923 r., w którym udział wzięli m.in. prezydent Stanisław Wojciechowski, minister oświaty Sławomir Czerwiński i rektor Uniwersytetu Wileńskiego Alfons Parczewski – wychowankowie tej placówki. Z okazji tego wydarzenia wydany został „Pamiętnik Zjazdu Wychowanków Szkół Kaliskich 8–9 września 1923”. W okresie międzywojennym ukazywały się także czasopisma, na które krąg asnykowców miał wielki wpływ. Były to: „Pamiętnik Towarzystwa Wzajemnej Pomocy Byłych Wychowanków Szkół Kaliskich za rok...” (1910–1916) i „Gawędy Kaliskie” (1936–1939), obydwa tytuły redagowane i tłoczone w Warszawie¹². Po wojnie w 1947 r. z okazji V Zjazdu Asnykowców wydano „Jednodniówkę”, zawierającą rys historyczny szkoły, wspomnienia wychowanków oraz ich wiersze. W 1978 r. wyszła drukiem monografia szkoły autorstwa Jana Marcinkiewicza pt. *Zarys historii najstarszej*

¹⁰ Sławomir Czerwiński brał udział w 1905 r. w strajku szkolnym, będąc uczniem Męskiego Gimnazjum Klasycznego w Kaliszu (dziś I Liceum Ogólnokształcące im. A. Asnyka), za co został wydalony, ponieważ wręczył dyrektorowi petycję z żądaniem spolszczenia szkoły.

¹¹ http://pl.wikipedia.org/wiki/I_Liceum_Og%C3%B3lnokszta%C5%82c%C4%85ce_im._Adama_Asnyka_w_Kaliszu [dostęp: 29.09.2014].

¹² K. Walczak, *Blisko i daleko...*, s. 2.

szkoły kaliskiej (*I LO im. Adama Asnyka*), a kolejne zjazdy owocowały w coraz to nowe edycje wydawnicze¹³.

W lutym 1990 r. działający czynnie asnykowcy zorganizowali w sali pucharowej Kaliskiego Towarzystwa Wioślarskiego zebranie założycielskie, które powołało do życia Stowarzyszenie Wychowanków Gimnazjum i Liceum im. Adama Asnyka. Jego prezesem został Jerzy Borowiak, a od 2003 r. funkcję tę przejął Adam Borowiak. Prężnie działające towarzystwo zostało szybko zauważone w środowisku kulturalnym miasta Kalisza i za swoją pracę uzyskało wiele wyróżnień i nagród. Od chwili powstania Stowarzyszenie zaczęło gromadzić informacje o działalności i pionierem notującym te wiadomości został „Biuletyn informacyjny” podsumowujący dany sezon. I tak w lipcu 1990 r. ukazał się sprawozdawczy, czterostronicowy pierwszy numer pisma w formie listu, skierowany do członków stowarzyszenia¹⁴. W tej samej formie wydano biuletyny w 1991 i 1992 r., które otrzymały numerację 2 i 3. Na XIII Zjeździe Asnykowców w 1993 r. pismo to nie ukazało się, ponieważ na tę uroczystość zostały przygotowane inne publikacje, ponadto największym wydarzeniem tego Zjazdu było wydanie przez Stowarzyszenie we współpracy z Kaliskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk monografii pt. *Szkoła Kaliska: dzieje I Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Asnyka w Kaliszu* pod redakcją Edwarda Polanowskiego. Jednak oczekiwany „Biuletyn Informacyjny” nie zawiódł, bo jeszcze w grudniu tego samego roku egzemplarz opatrzony numerem 4. trafił do rąk asnykowców. Autorem wszystkich zamieszczonych tekstów był Adam Borowiak, technicznie opracował go Jan Tokarek, a większość artykułów była związana z obchodami zjazdowymi. Trzeba zaznaczyć, że pierwsze cztery numery tego czasopisma wydrukowane zostały przez Kaliską Drukarnię Akcydensową¹⁵.

W roku 1995 w auli kaliskiego Kolegium Pedagogiczno-Artystycznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Stowarzyszenia. Rozdano wtedy przybyłym biuletyn w nowej szacie typograficznej i z nowym tytułem „Asnykowiec”, oznaczony numerem 5., formatu A4, posiadający 24 stron. Do stałej współpracy nad pismem zaproszono absolwentów – artystę plastyka Krzysztofa Oleksiaka i Lidię Łyszczak, która zajęła się składem, opracowaniem graficznym i edytorskim. Od tego numeru opracowaniem poligraficznym i drukiem zajął się Paweł Lizurek (Studio Lizurek 93: Super Print w Pleszewie), a większość zdjęć wykonał Jerzy Bałwas. W kwietniu 1996 r. ukazał się 6. numer czasopisma. Jego winieta została zmodyfikowana i w takiej formie wydawana jest do dziś¹⁶. Kolejny numer czasopisma dopasowany został do konwencji przyjętej w poprzednich edycjach, z tekstem ułożonym bardzo przejrzysto, na ładnym papierze, opatrzony wieloma zdjęciami, posiadał też stałą rubrykę, tzw. „kronikę”. Periodyk ten wzbudzał zainteresowanie wśród czytelników cytowanymi w nim listami, wierszami, wspomnieniami, opisami wydarzeń, takich jak: mecze, rajdy, wycieczki, wyprawy, spotkania literackie oraz przedstawianymi

¹³ www.asnyk.kalisz.pl/Zjazd_Hi.htm [dostęp: 30.09.2014].

¹⁴ www.asnyk.kalisz.pl/Kronika/Kronofr.htm [dostęp: 30.09.2014].

¹⁵ E. Andrysiak, *Bibliografia zawartości „Asnykowiec”* 2001, nr 11, s. 64.

¹⁶ Tamże.

sylwetkami kolegów¹⁷. Następny XIV Zjazd w 1998 r., oprócz oczekiwanego już 8. numeru „Asnykowca”, obfitował tradycyjnie w nowe publikacje, a wśród nich ukazał się drugi tom monografii pt. *Szkoła Kaliska: I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Asnyka w Kaliszu: nauczyciele i wychowankowie* pod redakcją Krzysztofa Walczaka. Pokłosiem tego wydarzenia został numer 9. periodyku, ponieważ oprócz stałych rubryk obfitował w relacje z minionego Zjazdu¹⁸. Wydruk kolejnego numeru czasopisma wypadł w 10. rocznicę powstania tego aktywnego towarzystwa. Posiadał on 40 stron i można w nim było przeczytać m.in.: podsumowanie 10-letniej działalności Stowarzyszenia pt. *Czysta synteza*, wspomnienia Henryka Jedwabia (porucznika Wojska Polskiego, Honorowego Obywatela Miasta Kalisza, mieszkającego w Kanadzie) pt. *Wspomnienie Monte Cassino*, opisane sylwetki nowo obdarowanych godnością Honorowego Obywatela Miasta Kalisza, czyli Jana Ptaszyna Wróblewskiego (muzyka i kompozytora) oraz Józefa Garlińskiego (historyka, prawnika, pisarza, działacza emigracyjnego i oficera Wojska Polskiego, mieszkającego w USA), rozmowę Piotra Łuszczkiewicza (obecnie prof. UAM) z Arkadiuszem Pacholskim (obecnie literatem, prozaikiem, eseistą) oraz przedstawione portrety zmarłych: Tadeusza Pniewskiego (lekarza, literata, regionalisty) i ks. Henryka Kaczorowskiego (rektora Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu, błogosławionego Kościoła katolickiego)¹⁹. Pismo to do tej pory ukazywało się w nakładzie 1000–1500 egzemplarzy i rozsyłane było do wielu bibliotek oraz absolwentów w kraju i za granicą, ale także można je było kupić w wolnej sprzedaży.

Numer 11. i 12. zasługują na miano profesjonalnych periodyków, z każdym nakładem coraz obszerniejszych w treści i dopracowanych edytorsko. Lidia Łyszczak, która dba o wygląd biuletynu, otrzymała wyróżnienie od Prezydenta Miasta za swoją działalność w upowszechnianiu twórczości artystycznej (2011), a redaktor naczelny Adam Borowiak otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi RP (1993) za działalność społeczno-kulturalną oraz został laureatem „Złotej Dziesiątki” plebiscytu „Kaliszanin 2003”. Poza tym wiele osób zamieszczających artykuły w tym piśmie to wybitni obywatele związani z grodem nad Prosną, a wśród nich m.in.: Ewa Andrysiak, Henryk Jedwab, Zbigniew Kościelak, Piotr Łuszczkiewicz, Arkadiusz Pacholski, Krzysztof Pierchlewski, Waldemar Pol, Krzysztof Walczak, Andrzej Zmyślony²⁰.

Podczas XV Zjazdu, który odbył się w 2003 r. i pozostawił po sobie również ślad w postaci dorobku drukowanego, ukazał się 13. numer rocznika „Asnykowiec”. Kolejna edycja czasopisma, czyli numer 14., wyszła rok później w objętości 126 stron i pojawiło się w niej jeszcze więcej nazwisk znanych kaliskich twórców publikacji, m.in. takich jak: Urszula Camborini, Aneta Kolańczyk, Tadeusz Krokos, Małgorzata Paszyn, Zenon Prętczyński, ks. Stanisław Olejnik, Grażyna Schlender, Anna Tabaka, Leszek Ziąbka. Oprócz tradycyjnych już rubryk w piśmie

¹⁷ „Asnykowiec” 1997, nr 7.

¹⁸ „Asnykowiec” 1999, nr 9.

¹⁹ „Asnykowiec” 2000, nr 10.

²⁰ „Asnykowiec” 2001–2002, nr 11–12.

występuje coraz więcej tematów związanych z Kaliszem, miejscem bliskim sercu większości absolwentów, np.: *Architekci i malarze włoscy w grodzie nad Prosną na przestrzeni XVI i XIX wieku czy Wydarte – nowe kaliskie grodzisko*²¹.

W roku 2005 obchodzono 15. rocznicę założenia Stowarzyszenia; liczyło ono w swych szeregach już około 500 członków i z okazji tego jubileuszu ukazał się w grudniu 15. numer „Asnykowca”²². Następne, 16. wydanie biuletynu pojawia się w styczniu 2007 r. Do współpracy technicznej w tym numerze zaproszono Krzysztofa Płocińskiego, do korekty Zofię Mieszcząską-Stefaniak i Krzysztofa Abrama. Periodyk zawierał coraz więcej zdjęć wykonywanych najczęściej przez Jerzego Bałwasa i Zbigniewa Lenia, ale też przez wielu innych uczestników wydarzeń i autorów publikacji²³. Edycje „Asnykowca” można nabyć w Stowarzyszeniu i w kaliskim Centrum Informacji Turystycznej, ponadto w wyborze publikowane są w Internecie na stronie Stowarzyszenia, a ich druk był możliwy dzięki asnykowcom, darczyńcom, reklamom i Radzie Miasta Kalisza²⁴.

W 2008 r. wychowankowie tej niezwyklej szkoły zjechali się po raz XVI, otrzymując pośród najnowszych wydawnictw także numer 17. biuletynu „Asnykowiec”. Niezmiennie pojawia się w nim nazwisko redaktora naczelnego, czyli Adama Borowiaka, ale współpracę w tym numerze podejmują Krzysztof Abram i Krzysztof Płociński²⁵. Przedostatni, 18. numer czasopisma ukazuje się w 2010 r. z napisem na winiecie „Asnykowcy – Miastu”. Posiada 144 strony i w tym wydaniu z redaktorem naczelnym współpracuje K. Abram, a w przygotowaniu technicznym uczestniczy K. Płociński i Marcin Galant. Opracowaniem edytorskim zajmuje się już od lat L. Łyszczak, a projektem okładki – K. Oleksiak. Pismo oprócz przyjętych rubryk, takich jak: kronika, listy asnykowców, wspomnienia, wiersze, znani absolwenci, nawiązuje coraz bardziej do tematów związanych miastem. Jest również podsumowaniem 20 lat działalności Stowarzyszenia Wychowanków Gimnazjum i Liceum im. Adama Asnyka w Kaliszu, którego rocznica przypadła na to wydanie. Z tej okazji jeden z asnykowców, prof. Krzysztof Walczak napisał:

[...] stowarzyszenie działa, skupiając wokół siebie setki ludzi połączonych wspólnym wspomnieniem szkoły średniej. Jego działalność jest jednak wartością o znacznie szerszym znaczeniu, dostrzegalnym w społecznym i kulturalnym pejzażu Kalisza i ziemi kaliskiej, bowiem jest fragmentem miasta i regionu, jego życia społecznego i kulturalnego, fragmentem bardzo aktywnym, widocznym i dobrze odbieranym, choć czasem z małą nutką zazdrości, że działa tak sprawnie, tworzy tak wiele²⁶.

Ostatnia, 19. edycja „Asnykowca” trafiła do rąk zainteresowanych podczas XVII Zjazdu, który odbył się w 2013 r. Periodyk posiada tym razem 159 stron, a można w nim znaleźć takie tytuły, jak: *Asnykowcy XX wieku. Starsi panowie*

²¹ „Asnykowiec” 2004, nr 14.

²² Z. Kościelak, *Siła Asnykowskiego Stowarzyszenia*, „Asnykowiec” 2005, nr 15, s. 3.

²³ „Asnykowiec” 2007, nr 16.

²⁴ E. Andrysiak, *Asnykowiec. Biuletyn Stowarzyszenia Wychowanków Gimnazjum i Liceum im. Adama Asnyka w Kaliszu*, „Asnykowiec” 2005, nr 15.

²⁵ „Asnykowiec” 2008, nr 17.

²⁶ K. Walczak, *Blisko i daleko...*, s. 4.

znad Prosną Bożeny Szal-Truszkowskiej, *Echa uroczystości 25-lecia strajku szkolnego w Kaliszu* Teodora Botnera (przemówienie prof. wygłoszone w 1930 r. przed tablicą śp. Melanii Parczewskiej umieszczonej na budynku szkoły przy ul. Grodzkiej), *Konopnicka i Kalisz* Krzysztofa Abrama oraz *Czy w Kaliszu stanie pomnik Marii Dąbrowskiej?* Zbigniewa Kościelaka, a także wiele innych artykułów związanych ze szkołą i grodem nad Prosną. Biuletyn ten wypełniony jest również wspomnieniami, relacjami, informacjami, sprawozdaniem o Zjazdach, korespondencją z podziękowaniami, gratulacjami i wieloma zdjęciami historycznymi i współczesnymi²⁷.

Przedstawione powyżej czasopismo absolwenckie uważam za edytorski wzorzec, godny naśladowania. Można w nim dostrzec staranność redakcyjną, bogactwo zebranego materiału, i obfitość zdjęć, co robi wrażenie. Już na wstępie „Asnykowiec” zachwyca szatą graficzną, a w trakcie lektury można zainteresować się działalnością Stowarzyszenia, poznać historię szkoły, nauczycieli, życiorysy i sukcesy rozrzuconych po świecie absolwentów. Nawiązuje do dziejów najstarszego miasta w Polsce i losów jej najstarszej szkoły, jest podstawą do dumy z przeszłości, a jednocześnie stanowi dobrą lekcję dla kolejnych pokoleń.

---

²⁷ „Asnykowiec” 2013, nr 19.